

هەر له کۆنەوه له هه‌موو ولاتان هیلکاری و نیگاری ره‌نگاوپه‌نگ بو
 بابه‌تی ئەده‌بی، شیعر، چیرۆک، رۆمان کراوه، ئەم جووره‌ کاره‌ هونه‌ری-
 ئەده‌بییه‌ زیاتر بو‌ مه‌به‌ستی ته‌شویق و چیژ وه‌رگرتنی بابه‌ته‌ ئەده‌بییه‌که‌یه‌ له
 ڕیگه‌ی چاوه‌وه، ئینجا زۆر کتیب هه‌بوون به‌ نیگاری هه‌مه‌جو‌ر و نایاب له
 لایه‌ن هونه‌رمه‌ندیک ده‌رازیندرا‌یه‌وه‌ که‌ ده‌بووه‌ هۆی ئەوه‌ی زۆرینه‌ی خه‌لک
 بیخوینیته‌وه، به‌لکو له‌دوایی ده‌ستیش نه‌که‌و‌یت، به‌لام که‌ گۆرانکاری و
 گه‌شه‌سەندن له‌نیۆ ئەده‌ب و هونه‌ردا رووی دا، هه‌ریه‌که‌یان بوون به‌ خاوه‌نی
 هیز و رووگه‌ی فیکری جیاجیای خۆیان، ئیتر نه‌ شیعر پیتو‌ستی به‌ هیلکاری
 و نیگاری ره‌نگاوپه‌نگ ما، نه‌ هونه‌ربش ئاماده‌ بوو بو‌ روونکردنه‌وه‌ی شیعر
 و چیرۆک و رۆمان، که‌چی له‌ کوردستان تا ئیستا و ا‌باوه‌ هونه‌رمه‌ند مۆتیف
 بو‌ شیعر ده‌کیشیت تا هیمای ناوه‌رۆکی شیعه‌که‌ بگه‌یه‌نیت و خۆنه‌ر به‌ چیژ
 و هه‌وه‌سیکی دیکه‌وه‌ بچیتته‌ نیۆ جیهانی شیعه‌که‌وه‌. ئەم نه‌ریته‌ زیاد له
 پیتو‌ست گرینگی پیتده‌دری، له‌ناو گو‌ف‌ار و رۆژنامه‌ و دیوانی شاعیران
 به‌رده‌وام ده‌بینین هه‌ر شیعه‌ریک و مۆتیفیکی له‌گه‌لدا‌یه، ره‌نگه‌ ه‌یچ
 پیتو‌ندییه‌کیشیان به‌یه‌که‌وه‌ نه‌بیت. لیره‌دا پرساریک دیتته‌ ئاراوه، ئایا
 مۆتیف روونکردنه‌وه‌یه‌کی هیلکارییه‌ بو‌ ناوه‌رۆکی ئەو شیعه‌ری که‌ له‌گه‌لی
 بلاوکراوه‌ته‌وه‌؟

مۆتیف و شیعر

زۆر له‌ شاعیرانی کورد که‌ داوای هیلکارییه‌ک ده‌که‌ن، ده‌یانه‌و‌یت
 ره‌نگدانه‌وه‌ی شیعه‌که‌یان بیت، جگه‌ له‌وه‌ش شاعیرانی ئیمه‌ شیعر به‌ بابه‌تی
 سه‌ره‌کی داده‌نێن و ئەو مۆتیفه‌ی که‌ بو‌ی ده‌کریت ده‌بی له‌ خزمه‌تی
 شیعه‌که‌یدا بیت، تا راده‌ی ئەوه‌ی زۆرجار نیۆی هونه‌رمه‌نده‌که‌ له‌کتیبه‌کانیان
 نه‌نووسراوه، که‌ له‌ راستیدا نابێ به‌م شیوه‌یه‌ بیت، من وه‌ک هونه‌رمه‌ندیک
 ده‌مه‌و‌ی بلیم مۆتیف وه‌ک هیلکارییه‌ک، یان ره‌نگاوپه‌نگ کاریکی هونه‌ری
 سه‌ره‌خۆیه، ده‌رپرینتیکی شیعه‌رییه‌ له‌ خه‌یالی هونه‌رمه‌نده‌که‌ و شان به‌شانی
 شیعه‌که‌ داده‌به‌زیت و خۆی نمایش ده‌کات، نه‌ک باس له‌ ناوه‌رۆکی شیعه‌که‌
 بکات، چونکه‌ شیعر خاسیه‌تیکی خه‌یالی وشه‌ئامیزی هه‌یه، یه‌ک بابه‌ت و
 ناوه‌رۆک ده‌رناب‌ریت، به‌لکو زنجیره‌یه‌ک خه‌یال و بیروباوه‌ر و وینه‌ی فک‌رین
 نا‌کرێ ببیتته‌ یه‌ک مۆتیف، هه‌روه‌ها شیعه‌ربش هه‌یه‌ ناوه‌رۆکی روون نیسه‌،
 به‌لکو پیکه‌هاته‌یه‌کی فۆرمیی رسته‌یه‌ و ده‌رپری فیکری نو‌ت‌خ‌وازی
 ته‌کنیکییه‌، که‌ ره‌نگه‌ ه‌یچ مۆتیفیکی له‌گه‌لیدا نه‌گونجیت، له‌کو‌تاییدا ده‌لیم
 ئیم‌رۆ له‌ جیهانی ئەده‌دا، شیعر، چیرۆک، رۆمان، ئەگه‌ر ده‌رپری بابه‌تی
 به‌رز و هاوچه‌رخ و راستگو‌بیت، به‌سه‌ره‌خۆیی بتوانی بچیتته‌ ناخی
 خۆنه‌روه‌ و کاری تیبکات، ئەوه‌ ه‌یچ پیتو‌ست به‌ مۆتیف دروست کردنی
 ناکات.

قه‌ره‌نی جه‌میل